

Concursul Național de Matematică „Alexandru Myller”

Ediția a VIII-a, 8 aprilie 2010

Barem de corectare și notare, clasa a VIII-a

1. Fie x și y două numere reale cu proprietatea că $x + y \geq 2$.

Arătați că $x^3 + y^3 \geq x + y$. Pentru care valori ale numerelor x și y are loc egalitatea?

Soluție. Inegalitatea $x^3 + y^3 = (x + y)(x^2 - xy + y^2) \geq x + y$ este echivalentă cu $x^2 - xy + y^2 \geq 1$ **2p**

Înmulțind cu 2, se obține $(x - y)^2 + x^2 + y^2 \geq 2$ **1p**

Cum $x^2 + y^2 \geq \frac{(x+y)^2}{2} \geq 2$ și $(x - y)^2 \geq 0$, rezultă concluzia. **3p**

Egalitatea se realizează pentru $x = y = 1$ **1p**

2. Piramida triunghiulară regulată $VABC$ cu vârful V are latura bazei egală cu 6 cm, înălțimea egală cu $\sqrt{6}$ cm. Planul perpendicular în punctul C pe dreapta AC intersectează dreapta AV în punctul P . Calculați distanța de la punctul P la planul (VBC) .

Soluție. Fețele laterale ale piramidei sunt triunghiuri dreptunghice isoscele, de catetă $3\sqrt{2}$ cm. În plus, $AV \perp (VBC)$ **3p**

Fie O centrul bazei piramidei. Planul perpendicular pe dreapta AC în punctul C intersectează dreapta AO în punctul Q . Deoarece $QC \perp AC$, rezultă că punctul O este mijlocul segmentului $[AQ]$. Cum $VO \parallel PQ$, rezultă că V este mijlocul segmentului $[AP]$ **3p**

Distanța de la P la planul (VBC) este egală cu $PV = VA = 3\sqrt{2}$ cm .. **1p**

3. Fie mulțimea $A = \{1, 2, 3, \dots, 37\}$. Să se arate că, oricum am considera 13 elemente diferite din A , există două printre acestea, a și b , cu proprietatea că $\frac{4}{5} < \frac{a}{b} < \frac{5}{4}$.

Soluție. Ordonăm crescător cele 13 numere: $1 \leq a_1 < a_2 < \dots < a_{13} \leq 37$. Atunci $\frac{a_{i+1}}{a_i} > 1 > \frac{4}{5}$, oricare ar fi i **2p**

Presupunem că $\frac{a_{i+1}}{a_i} \geq \frac{5}{4}$, oricare ar fi i **1p**

Obținem: $a_2 \geq a_1 \cdot \frac{5}{4}$, deci $a_2 \geq 2$; $a_3 \geq a_2 \cdot \frac{5}{4}$, deci $a_3 \geq 3$.

Continuând estimările pentru următoarele numere, obținem, în cele din urmă, $a_{13} \geq a_{12} \cdot \frac{5}{4} > 37$ **3p**,
deci $a_{13} \geq 38$, contradicție. Rezultă concluzia. **1p**

4. Fie $p \geq 2$ un număr prim. Să se arate că orice număr natural nenul admite un multiplu de forma $p^{2a} - p^a$ unde $a \in \mathbb{N}^*$.

Soluție. Fie $A \in \mathbb{N}^*$, $A = p^x q$, unde $x, q \in \mathbb{N}^*$ astfel încât $p \nmid q$ **1p**

Două dintre numerele $p - 1, p^2 - 1, p^3 - 1, \dots, p^{q+1} - 1$ dau același rest la împărțirea cu q (principiul cutiei); fie acestea $p^i - 1$ și $p^j - 1$, unde $i < j$. Diferența lor este divizibilă cu q , deci există $k := j - i$ astfel încât $q \mid p^k - 1$. **3p**

Cum $p^{nk} - 1 = (p^k - 1)(p^{(n-1)k} + p^{(n-2)k} + \dots + p^k + 1)$, deducem că $q \mid p^{nk} - 1, \forall n \in \mathbb{N}^*$ **2p**

Luând $n_0 \in \mathbb{N}$ astfel încât $n_0 k > x$, rezultă că $p^{2n_0 k} - p^{n_0 k} = p^{n_0 k}(p^{n_0 k} - 1)$ este multiplu de a **1p**